

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Marie-Louise Öst

Turismens inverknningar på en destination

Case: Åland

Företagsekonomi och turism
2015

ABSTRAKT

Författare	Marie-Louise Öst
Lärdomsprovets titel	Turismens inverknings på en destination, Case: Åland
År	2015
Språk	svenska
Sidantal	42 + 3 bilagor
Handledare	Peter Smeds

Åland är en turistdestination som lever upp under sommaren. En stor del av de två miljoner turister som besöker Åland gör det under sommarsäsongen som varar från mitten av juni till slutet av augusti. Målet med lärdomsprovet är att se om den åländska befolkningen anser att turismen inverkar och dessutom har förändrat Åland som destination och ifall det även påverkar befolkningens privatliv.

I den teoretiska delen behandlas turismdestinationen Åland, vad turism är, hur turism inverkar på en destination, vad kultur är inom turism och konsumentbeteende.

I undersökningen har jag använt mig av den kvalitativa undersökningsmetoden och genomförde den med kontrollerade djupintervjuer. Tio personer har blivit intervjuade och de har blivit indelade i ifall de arbetar inom turismbranschen eller inte, kön och ifall de är under eller över 40 år. De skall även arbeta och vara fast bosatta på fasta Åland.

I undersökningen framkom att lokalbefolkningen ställer sig mycket positivt till turismen och dess inverkan på Åland och deras personliga liv. Oberoende av arbetsbransch var det mera positiva åsikter om turismen än negativa. Det framkom även att lokalbefolkningen inte anser att turismen inte är den stora miljöboven som har påverkat Ålands natur och hav.

ABSTRACT

Author	Marie-Louise Öst
Title	Turismens inverknningar på en destination, Case: Åland
Year	2015
Language	Swedish
Pages	42 + 3 Appendices
Name of Supervisor	Peter Smeds

The Åland Islands is a destination that lives up during the summer. A big part of the two million tourists that visit the Åland Islands do it during the summer season which lasts from mid-June to the end of August. The aim of this thesis is to find out if the Åland populations' opinion is that tourism has an impact and if it has changed the Åland Island as a destination and if it also impacts the locals' lives.

The theoretical part deals with the tourism destination Åland, what tourism is, how tourism impacts on a destination, what culture is in tourism and consumer behavior.

The study is qualitative and it was conducted through controlled deep interviews. Ten people have been interviewed on the basis of whether they work in the tourism industry or not, sex and if the where under or over the age of 40. They also had to work and live on the main Island of Åland.

The study shows that the locals are very positive to tourism and its impact on the Åland Islands and their personal life. It did not matter if they worked in the tourism industry or not, there were more positive opinions than negative opinions about tourism. The study also showed that the locals' opinion was that the tourism industry is not a big threat to the environmental issues in the surroundings and on Åland Island.

INNEHÅLL

ABSTRAKT

ABSTRACT

1	INLEDNING	8
1.1	Syfte och problemformulering	8
1.2	Arbetets upplägg och avgränsning	8
2	VAD ÄR TURISM?	10
2.1	Förutsättningar för turism	10
3	TURISMDESTINATIONEN ÅLAND	11
3.1	Naturen	11
3.2	Det åländska samhället och självstyret	11
3.3	Turism	12
4	TURISMENS INVERKAN PÅ EN DESTINATION	13
4.1	Vad socio-kulturell inverkan är	13
4.1.1	Positiva effekter av sociokulturell inverkan	13
4.1.2	Negativa effekter av sociokulturell inverkan	14
4.2	Vad ekonomisk inverkan är	15
4.2.1	Positiva effekter av ekonomisk inverkan	16
4.2.2	Negativa effekter av ekonomisk inverkan	17
4.3	Vad miljö inverkan är	18
4.3.1	Positiva effekter av miljöinverkan	18
4.3.2	Negativa effekter av miljöinverkan	19
4.4	Att få en hållbar utveckling av turismen	20
5	VAD ÄR KULTUR INOM TURISM?	22
5.1	Kulturlandskapsform	22
5.2	Permanent attraktioner	22
5.3	Arrangerade attraktioner	23
5.4	Folktraditioner	23
5.5	Kunskapsförmedling	23
6	KONSUMENTBETENDE	24
6.1	Maslows behovshierarki	24
6.2	Freus motivationsteori	24

6.3	Negativt konsumentbeteende.....	25
6.3.1	Missbruk av produkter	25
7	OLIKA UNDERSÖKNINGSMETODER	26
7.1	Kvantitativ undersökningsmetod	26
7.2	Kvalitativ undersökningsmetod	26
7.3	Val av undersökningsmetod.....	27
7.3.1	Samling av bakgrundsfakta	28
7.3.2	Utveckling av frågeformulär	28
8	RESULTAT OCH SLUTSATSER	29
8.1	Grundinformation om respondenterna	29
8.1.1	Kön.....	29
8.1.2	Ålder.....	29
8.1.3	Bransch.....	29
8.2	Fråga 1. Ekonomisk inverkan	32
8.2.1	Slutsats 1.	33
8.3	Fråga 2. Miljöinverkan.....	33
8.3.1	Slutsats 2.	34
8.4	Fråga 3. Socio-kulturell inverkan.....	35
8.4.1	Slutsats 3.	36
8.5	Fråga 4. Vad är genuin åländsk kultur?	37
8.5.1	Slutsats 4.	38
9	SLUTDISKUSSION	39
9.1	Reliabilitet och validitet.....	39
9.2	Egna reflektioner.....	40
9.3	Förslag till vidare undersökning	41
	KÄLLOR	42
	BILAGOR	

FÖRTECKNING ÖVER FIGURER OCH TABELLER

Figur 1.	Matris av respondententsvar	s. 31
-----------------	-----------------------------	-------

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

BILAGA 1. Grund för intervjuer

BILAGA 2. Intervjufrågor

1 INLEDNING

Efter fem sommar- och höstsäsonger som receptionist på Åland har jag sett en del. Efter att ha blivit kategoriserad som sommarålämning och ofta också ålämning har jag fått en inblick i hur turismen inverkar på Åland. Det kändes självklart att göra ett lärdomsprov om Åland, och om turismens inverknings sett ur lokalbefolkningens synvinkel.

Ofta kommer det enkäter och undersökningar angående turisternas åsikter och vad de önskar skulle finnas på turistdestinationen. Lokalbefolkningen glöms ofta bort i detta skede. Därför kommer jag att göra denna undersökning och få en uppfattning om lokalbefolkningens synvinkel av turismen.

1.1 Syfte och problemformulering

Syftet med lärdomsprovet är att undersöka om ålämningarna anser att turismen har en inverkan på Åland som destination och också vilken inverkan turismen har i deras dagliga liv.

Syftet är även att se huruvida påståenden som jag personligen fått höra stämmer. En av dessa är att ålämningar tycker att turister skräpar ner och förstör naturen.

1.2 Arbetets upplägg och avgränsning

Arbetet är upplagt i två delar: en teoretisk och en empirisk del. Den teoretiska delen kommer att innehålla sex större kapitel. Dessa kapitel innehåller följande ämnen; Vad är turism?, Turismdestinationen Åland, Turismens inverkan på en destination, Vad är kultur inom turism?, Konsumentbeteende och Olika undersökningsmetode.

I det första kapitlet begreppet turism att behandlas och definieras.

I andra kapitlet kommer det att handla om naturen, folket, samhället och turismen på Åland.

I tredje kapitlet kommer turismens inverkan på en destination att tas upp. Därefter fördjupas ämnet i ekonomisk- miljö och socio-kulturella inverknings och hur de påverkar både positivt och negativt.

I det fjärde kapitlet kommer begreppet kultur inom turism att tas upp och få en förklaring.

I det femte kapitlet behandlas konsumentbeteende i allmänhet och går sedan djupare in på negativt konsumentbeteende.

I sjätte kapitlet går olika undersökningsmetoder igenom och varför jag valt den metod jag gjort.

I den empiriska delen kommer jag att göra en kvalitativ undersökning bland fast bosatta ålänningar att göras. Detta kommer att göras som djupintervjuer och kommer att undersöka hur ålänningars inställning till turismen och dess inverknings är. In undersökningen kommer att framgå ifall det finns både positiva och negativa aspekter med turismen på Åland.

2 VAD ÄR TURISM?

Det finns många olika definitioner av turism. Och det är ofta svårt att exakt definiera vad turism är. Matheison och Wall definierar turism enligt följande: "The temporary movement of people to destinations outside their normal places of work and residence, the activities undertaken during their stay in those destinations and the facilities created to care to their needs". Även Buckart och Medlik har en liknande definition på turism som lyder enligt följande: "Tourism denotes the temporary short-term movement of people to destinations outside the places where they normally live". (T. Franklin. 2003)

2.1 Förutsättningar för turism

Det finns fyra grundläggande förutsättningar för att turismen alls skall kunna fungera. Dessa fyra förutsättningar är att destinationen skall ha något som attraherar turister att besöka destinationen. Det skall finnas transportmöjligheter för turisterna att ta sig till destinationen. Det skall finnas inkvarterings- och kostmöjligheter vid destinationen men även längs med vägen till destinationen. Dessutom skall det finnas människor som har motivation att resa till destinationen, har råd att betala och har tid för att åka iväg till destinationen.

För att turismen skall fungera på destinationen behöver det finnas ett utbud av tjänster för besökarna. Man strävar efter att nå en balans mellan utbudet och besökarnas efterfrågan. Turismnäringen producerar mest tjänster åt konsumenterna och den produceras oftast samtidigt som den förbrukas och kan därför inte sparas fysiskt. (T. Blom & M. Nilsson. 2005.)

3 TURISMDESTINATIONEN ÅLAND

Åland hör till Finland men har självstyranderätt. Åland har en egen flagga, bilregisterskyltar och egna frimärken. Eftersom Åland hör till Finland har även de Euro som valuta. Åland har över 20 000 öar, kobbar och skär av vilka 6700 är namngivna. 60 av dessa öar är bebodda. Om man följer ålänningarnas egna indelning så delas Åland in i fasta Åland och norra och södra skärgården (visitaland.com).

3.1 Naturen

Naturen på Åland präglas av havet och skärgården. Åland har flest soltimmar i Norden och du kan nästan alltid hitta en solig ö på Åland. Åland har röd granit och därför är klippor, asfalts- och grusvägar röda. På våren blommar många olika arter och även så Ålands landskapsblomma Gullvivan. Åland har sammanlagt 44 naturreservat och alla dessa ingår i Natura 2000. Natura 2000 är EU:s nätverk och de verkar för att skydda vissa naturtyper och även vissa arter. Ett av Ålands naturreservat är sälskyddsområde och andra är barr- och lövträdsskogar, grusöar, kärr, myrar och fågelskär. Ramsholmen är ett naturskyddsområde som är populärt utflyktsmål för turister eftersom det är nära beläget från Mariehamn. På Åland finns även ca 30 olika naturstigar och vandringsleder av olika svårighetsgrader och längder runt om på Åland (visitaland.com).

3.2 Det åländska samhället och självstyret

Ålands historia sträcker sig långt bakåt och har hört både till Sverige och det ryska imperiet. 1921 blev Åland självstyrande men tillhör Finland. Åland har egen regering och också lagting. De har bestämmanderätt i frågor som rör sjukvård, skola, trafiken, kommunförvaltningen och näringslivet. Åland är med i EU men är utanför skatteunionen. Detta gör så att det är möjligt till Taxfree försäljning på färjorna som lägger till i en åländsk hamn men detta betyder även att det är tullgräns, även mot Finland.

Det finns ca 29 000 invånare på Åland. 11 000 av dessa invånare bor i Mariehamn, den enda staden på Åland. Utöver Mariehamns stad finns 15

landsbygds- och skärgårdskommuner representerade. Svenska är det officiella språket på Åland men det finns 92 olika nationaliteter och 55 olika språk representerade runt om på Åland. Ålänningarna får hembygdsrätt vid födslen eller efter att ha bott permanent 5 år på Åland. Undantag kan göras om man idkar näring eller äger mark. Det krävs heller ingen hembygdsrätt för att äga bostadsaktier (visitaland.com).

3.3 Turism

Sjöfarten är den största inkomsten för Ålands BNP. Turismen utgör även en stor del av Ålands BNP 30,4 procent år 2008(naringsliv.ax). Detta gör den till den andra största näringen på Åland.

Om man ser på inkvarteringsstatistiken för hotell november 2014 har det skett en ökning på övernattningar på dryga sju procent jämfört med samma tid ifjol. Statistiken baserar sig på 14 hotell som har haft öppet. Både övernattningar av finska och svenska besökare har ökat. Övernattningarna från Finland hade ökat med 12 procent och från Sverige knappt 4 procent. Den totala belägningsprocenten för november 2014 är 19 procent. I november var nästan 68 procent av övernattningarna p.g.a. fritid, dryga 32 procent professionell orsak och 0,1 procent var annat. Om man ser på statistiken från januari till och med november 2014 har det varit nästan 181 900 övernattningar. Detta är en minskning med drygt 8500 övernattningar. Detta är en nästan 5 procents minskning jämfört med samma tid ifjol(asub.ax).

4 TURISMENS INVERKAN PÅ EN DESTINATION

När man utvecklar turism görs det oftast för att det är lätt att få ekonomisk vinst och dessutom går det relativt snabbt. Turismnäringen är en relativt ren industri om man jämför med andra industrier, det kostar inte så mycket att starta upp olika turistattraktioner, ortens inkomstkällor ökar och man kan dessutom ha möjlighet att hjälpa bevara lokala natur- och kulturarv. Fastän turismen har många fördelar kommer det också nackdelar med utvecklingen. Vid en för snabb utveckling kan man missa flera viktiga aspekter så som exploatering, nedsmutsning och bristande säkerhet. Turismen är oftast säsongbetonad och därför är många av de jobb som skapas också säsonganställningar eller deltidsanställningar. När säsongen är slut kan flera bli arbetslösa. Trafikstockningar förekommer och vägnätet nöts fortare när mera människor färdas omkring.

För att göra det lättare att diskutera och skriva om turismens inverkan brukar man dela upp dem i tre delar; ekonomiska, socio-kulturella och miljö inverkningar. Här finns både positiva och negativa inverkningar man kan fördjupa sig i (Godfrey, K. & Clarke, J., 2000).

4.1 Vad socio-kulturell inverkan är

Socio-kulturell inverkan skiljer sig självklart från de andra två delarna. Socio-kulturell inverkan handlar mera om personlig tolkning, livskvalitet och omgivingen och tar oftast längre tid att upptäcka. Dessutom är socio-kulturell inverkan mycket mera svårsmänt än ekonomiska inverkningar (Godfrey & Clarke, 2000).

4.1.1 Positiva effekter av sociokulturell inverkan

Det finns flera positiva saker med socio-kulturell inverkan när det gäller lokalbornas livskvalitet. De personliga inkomsterna påverkas när det kommer flera arbetstillfällen. Levnadsstandarden kan förbättras för de som t.ex har en butik. De kanske kan håll öppen året runt istället för att ha stängt under lågsäsongen. Utbudet av varor och tjänster kan förbättras i de lokala affären om

det finns åtgång när turisterna också handlar där. Även teatrar och annan underhållning kan ha möjlighet att erbjuda ett bredare sortiment. Parker och stadsmiljön förbättras och man får bänkar för att kunna ta en paus och renhållningen i staden prioriteras. Designen och nytänkandet lyfts fram och staden kan göras mycket mera attraktiv både för tusister och lokalbefolkning.

För omgivningen kan de positiva effekterna vara att lyfta fram lokal tradition och kultur som annars är självklara för lokalbefolkningen. Dessutom får man lokalbefolkningen att förstå värdet på arvet och få dem att värna om sitt kulturarv och historia. Man kan få lokala traditioner så som musik och olika festivaler att locka turister. Dessa kan bli verkliga dragplåster till destinationen som lockar många besökare. När det börjar gå bra för orten kan andra industrier se värdet att investera i t.ex nya fabriker i området eller flytta tillbaka sin verksamhet. Nya företag kan våga investera och bygga upp lönsamma företag på orten. Alla dessa kan hjälpa samhället att få en bättre bild utåt. Turister kommer och får uppleva kulturen och när de åkt hem igen kan de rekommendera destinationen för sina bekanta (Godfrey & Clarke, 2000).

4.1.2 Negativa effekter av sociokulturell inverkan

Med positiva effekter och många besökare kommer även negativa inverkningar på destinationen. All lokalbefolkning gillar inte turister och deras beteende. Livskvaliteten kan sänkas för lokalbefolkningen när trafiken på destinationen ökar och det blir trafikstockning, avgaser och nedsmutsning. I butikerna är det mera folk och köerna blir långa och man måste vänta längre. Även de allmänna platserna kan det bli bli tätt med folk och lokalbefolkningen kan känna sig utmanövrerade. Butikerna vet de har kundunderlag i och med tursiterna och börjar ta högre priser som även påverkar lokalbefolkningens hushållsekonomi negativt. Det kommer också negativa effekter så som ficktjuvar. Tyvärr ökar brottsligheten när turistströmmarna ökar. Småstöldar i bilar och i inkvarteringsrörelser ökar och även så personöverfall och misshandel (Godfrey & Clarke, 2000). Tiggeri är även en negativ inverkan som ofta syns på gatorna i stora städer. Ifall turister ger pengar åt en tiggare flockas genast många runt och vill också ha pengar från den rika turisten sett ur deras ögon. I och med stora evenemang och karnevaler ökar

även prostitution och traffickingen kommer främst från östeuropa men myndigheterna på destinationerna har svårt att fälla desom är inblandade i rörelsen (M. Tengling, A-B. Friberg, M. Lindmark, E. Tjörnhammar. 2007). Fastän turistattraktioner som strand och shoppingcenter kan vara nära hotellen kan man hamna i ett oroligt område med mycket kriminalitet. Som turist kan det vara svårt att alltid veta var det är orligt.Ofta kan hotellen informera om var det är säkert att röra sig på destinationen och vilka områden man absolut inte skall röra sig på (Goeldner, C. & Ritchie, J.R. B. 2011)

För omgivningen kan det också komma negativa effekter. Evenemang och festivaler som ursprungligen har varit lokalbefolkningens traditioner görs om för att passa och locka flera turister och blir bara något som skall dra in mera pengar. Dessa blir då en fel bild av vad destinationens traditioner och kulturarv verkligen är. Efterfrågan på hantverk och souvenirer blir stort och man börjar massproducera varorna istället för att göra dem för hand på orten. Då kan man sälja billigare och mera men det tar bort det genuina från det specifika samhället. Ifall dessa negativa effekter och problem blir lämnade att lösa sig själva kommer de förr eller senare väga ut fördelarna med utvecklingen av destinationen. Detta i sin tur kan leda till att turisterna kan få en dålig upplevelse på orten och att orten får en dåligt rykte. Får destinationen ett dåligt rykte kommer antalet turister som besöker orten drastiskt att minska (Godfrey & Clarke, 2000).

4.2 Vad ekonomisk inverkan är

Ekonomisk inverkan och förändring förknippas med arbetskraft, inkomster, utgifter, lokala inkomster och förnyelser för destinationen. När en destination utvecklas är det ofta det ekonomiska man främst mäter framgången i. Detta är det lättaste sättet att mäta i men det ger inte hela bilden hur det egentligen står till med destinationen och dess lokalbefolkning. Det får inte glömmas att fastän olika orter har samma utbud av turismtjänster kan det ekonomiska slutresultatet vara olika eftersom varje ort är unik och varje ort har olika strategier i sin utvecklingsplan av destinationen (K. Godfrey & J. Clarke, 2000).

4.2.1 Positiva effekter av ekonomisk inverkan

En självklar positiv effekt är att en stor del av lokalbefolkningen har möjlighet att få en anställning inom tursimbranschen på destinationen. Inom turismnäringen sysselsätts många människor på hotell, restauranger, souveniraffärer, resebyråer, tursitinformationer, attraktioner och rundträr. Detta kan vara lokala företag som verkar i området eller så kommer det externa företag som investerar i bygden. Många av dessa arbetstillfällen kräver inte någon hög utbildning eller mångårig arbetserfarenhet. Många av dessa arbeten kan även vara säsongarbeten. Detta är ett ypperligt tillfälle för unga vuxna att komma ut i arbetslivet även om de bara sommarjobbbar ett par månader. Även ett bra tillfälle att sysselsätta dem som är deltidsanställda och som vill ha ett extra tillskott i hushållskassan i och med lite extra arbetstimmar.

Fastän det är svårt för orter och destinationer att klara sig bara på en industri är turismindustrin en relativt säker inkomstkälla för destinationen. Städer är platser som turister ofta kommer naturligt till eftersom det är lätt och trendigt nuförtiden att göra stadssemestrar. Och nästan all service finns att tillgå i städer. Många företag anordnar möten, evenemang och kongresser i städer eftersom det oftast är lättillgängligt för deltagarna vilket är en inkomst för destinationen och de lokala företagen. Dessutom är turismen en relativt ren industri gentemot farbricker och andra industrier.

Man kan även på en destination debitera en extra skatt för att kunna ta hjälp av den extra inkomsten för att kunna upprätthålla renligheten på destinationen, förnya upplevelser och byggnader och använda till marknadsföring. Många platser har serviceskatt och turistskatt. Serviceskatt tas ofta av inkvarteringsrörelser och restauranger och turistskatt av hela destinationen. Man kan också finansiera destinationens underhåll med hjälp av parkeringsavgifter och inträdesavgifter. Dessa avgifter kan man även använda till att hålla turistattraktionerna i skick och få en kontinuitet i verksamheterna (K. Godfrey & J. Clarke, 2000).

4.2.2 Negativa effekter av ekonomisk inverkan

Även om det är positivt att det öppnas många arbetsmöjligheter för lokalbefolkningen finns det också negativa sidor av det. Om man startar nya företag kan man ta in expertishjälp utifrån och på så sätt gynnar det inte lokalbefolkningen och destinationens ekonomi. Många av arbetena som erbjuds är säsongarbeten och deltidsarbeten. Då får många inte ihop sin ekonomi och blir arbetslösa när säsongen är slut och det inte finns arbeten till buds. Många av dessa arbeten är även lågavlönade arbeten. Eftersom personalen kanske saknar rätt utbildning och inte har arbetserfarenhet behöver inte arbetsgivarna betala lika hög lön. Speciellt inom inkvarteringsrörelsen är karriärmöjligheter sämre för att man inte kan nå så högt i karriärstegen inom t.ex. ett hotell. Även obekväma arbetstider gör att det påverkar arbetstagarnas sociala liv negativt och de stannar inte på samma arbetsplats en längre tid. Då blir företagets personalomsättning högre och det tas ofta in ny personal. Kunskapen och erfarenheten som ofta krävs saknas då hos personalstyrkan som förnyas ofta. Personalstyrkan känner inte heller då varann lika bra och sammanhållningen och stämningen kan bli dålig.

En annan negativ inverkan är då orten och destinationen inte har resurser och kunskap att producera sina egna tjänster och produkter. Ifall de behöver använda tjänster utifrån eller importera varor som livsmedelsråvaror, material och souvernirer gynnar det inte de lokala företagen. Det bästa skulle vara ifall destinationen kunde använda sig av lokalproducerade råvaror så att pengarna stannar inom destinationen. I flera fall kan butiker som riktar sig till turister som är något lägre i prisklass bli mera lönsamma än genuina lokala butiker som inte har riktat in sig till turister och kan vara lite dyrare.

När en destination skall förnya sig och expandera har det en negativ inverkan på lokalbefolkningen. Priserna för tomter och land kan gå upp och det blir svårare för all lokalbefolkning att kunna köpa sig en bit land. När landområden blir uppköpta blir också privatlivet och möjligheten att få fysiskt utrymme att vara i lugn och ro på begränsat. Det är möjligt att destinationen aldrig mera blir den harmoniska platsen den var förut för lokalbefolkningen (K.Godfrey & J. Clarke, 2000).

4.3 Vad miljö inverkan är

Man kopplar huvudsakligen ihop miljöinverkan med den fysiska man ser på en destination. Det man ser är hur den naturliga omgivningen ändras och även den byggda omgivningen ändras i och med att turismen utvecklas. Man tänker genast på hur landskapen ändras och hur skör miljön och omgivningen är under turisternas fötter. De största skälen för en turismdestination att vara attraktiva för turism kan vara miljön och orörd natur. Turismen kan både förstöra omgivningen helt eller också göra försök att bevara omgivningen och hålla den orörd. En för snabb utveckling åt endera hållet kan dock förstöra turismnäringen helt och hållet. Man behöver ta både de negativa och positiva inverkningarna i beaktande när man planerar att utveckla omgivningen för turismen (K.Godfrey & J. Clarke, 2000).

4.3.1 Positiva effekter av miljöinverkan

Turismen inverkar på den byggda miljön och omgivningen med att de bestämmande organen på orten och även andra, både på nationell och internationell nivå, kan besluta om att tillsätta fonder och arbetsgrupper som hjälper bevara viktiga monument, historiska byggnader för bygden och platser av historiskt värde. Gamla husbyggnader och industrilokaler kan få nytt liv genom att renovera dem och få en ny verksamhet att verka i dem så som hotell, restauranger eller butiker. Man kan också restaurera gamla byggnader till museum för att visa hur det var förr i bygden i tex samhällen som hade silversmide som stor inkomstkälla. Platserna kan även restaureras så att man kan genomföra guidade rundturer ner i gruvor, smedjor och visa hur det gick till. Forna transportmedel kan även de bevaras för att göras som tursitattraktioner för turister.

Den naturliga miljön inverkar också turismen på eftersom efterfrågan på turistdestinationer med orörd natur, bergslandskap och vita stränder med korallblått vatten bara ökar. Destinationerna kan prioritera att hålla dessa platser renare och försöka bevara det vilda djurlivet för en bättre och genuinare upplevelse för turisterna. Eftersom många tursiter vill sola, bada och koppla av har en större medvetenhet väckts också bland turisterna vilken betydelse det har att kämpa för att bevara ozonlagret. Därav försöker man göra det renare i

naturen med mindre föroreningar. Många researrangörer och turistdestinationer gör idag reklam för grön turism och ekologisk turism där de framhåller att de tar ansvar och har intresse för naturen och planerar sina resor så att de gör minsta möjliga skada i naturen och djur- och växtlivet får vara orört (K.Godfrey & J. Clarke, 2000). För att bevara naturen så orörd som möjligt har många länder valt att skydda vissa platser genom att göra dem till nationalparker. Det blir då begränsad möjlighet för turister att kunna övernatta och slitaget blir mindre av naturen (M. Tengling, A.B. Friberg, M. Lindmark & E. Tjörnhammar, 2007).

4.3.2 Negativa effekter av miljöinverkan

Det kan även påverka den byggda miljön negativt då man fokuserar för mycket på att restaurera och bevara arvet och dessutom bygga nytt för att tillgodose turisterna och deras behov. Många nya byggnader bland de gamla restaurerade kan få en konstig kontrast mot varandra och förstöra stadsbilden. När det byggs och restaureras så mycket kan det bli en ansträngd infrastruktur på destinationen. Man kan glömma basbehoven som vattenkällor, avloppssystem, sophantering och elektricitetens och deras kapacitet kan inte tillgodose efterfrågan. Många gator är från den tiden när bilar inte ännu fanns eller var mycket ovanliga och därför är gatorna trånga och inte byggda för att hålla tunga fordon. Då kommer istället turisterna och går till fots på de gatorna i stora massor och alla dessa fötter sliter hårt på gatustenar och andra underlag på marken som inte heller var byggda för att hålla sådana folkmassor. När det kommer mycket turister blir det även mycket oväsen, trångt om parkeringar och föroreningarna kan göra så att det skadar gamla byggnaders och monuments fasader. Även fordons och speciellt tungafordons vibrationer i marken gör att grunderna och strukturen i byggnaderna kan ge efter. Eftersom kriminaliteten ökar i och med turismen får även dessa byggnader och andra sevärdheter utstå graffitti och annan vandalism. Ibland kan det bli så illa att man inte kan reparera skadorna som uppkommit efter föroreningar eller ofog.

För att få en genuin upplevelse i den naturliga omgivningen behöver man kunna komma dit. Oftast gör turisterna det med bil eller bussar. Mycket av den orörda naturen får då ge vika för nya vägar och parkeringsplaster. Eftersom det många par fötter som trampar upp platserna som besöks trampas jorden till och blir hård

och växter har svårt att leva där. Många turistattraktioner i naturen har idag skyltar med texten ”Ta ingenting förutom bilder och lämna ingenting annat än fotspår”. Tyvärr efterföljs detta inte och nedskräpning och förstörelse förekommer allt för ofta. Vattnet blir ofta nedskräpat när människor kastar skräp i åar, sjöar och hav. Detta påverkar vattnet som skall drickas och det går mera resurser att rena vattnet innan användning. Djurlivet kan även bli lidande på sådana platser där det ordnas jaktturet för troféjägare. När turismen blir större och skog huggs ner för parkeringsplatser och vägar störs djurlivets vanor och territorierna ändras och minskas. Detta tvingar de vilda djuren närmare bebyggelsen som inte är deras naturliga livsstil och relationen med människor kan bli en chock och kan leda till att både djur och människor kan bli skadade. Många destinationer och researrangörer har börjat tänka grönt och försöker börja tänka på naturen och djurlivet. Tyvärr kan det vara för sent på vissa destinationer där exploateringen redan har gjort för stor skada så att det inte är reparerbart längre. (K. Godfrey & J. Clarke, 2000).

4.4 Att få en hållbar utveckling av turismen

För att kunna uppnå en hållbar utveckling inom turismen behöver man tänka och planera långsiktigt. En kortsiktig plan gynnar bara dagens generation. Här följer ett urdrag ur Bruntland-kommisionens definition av hållbar utveckling: ”..en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra förutsättningarna för kommande generationer att tillfredsställa sina behov”. Man skall alltså se över sina resurser och kulturarv så att de räcker till för ens behov men man ger även framtida generationer möjlighet att utvecklas. Detta innefattar även att man skall se till att klyftan mellan de rika och de fattiga individerna, kommunerna och länderna jämnas ut så att alla behov tillgodoses och de kan utvecklas. Man behöver arbeta för en social hållbarhet så att man värnar om sitt arv och sin kultur och arbeta för rättvisa. Man behöver göra upp etiska regler och få samhället att följa dem. Man behöver även ändra sitt sätt att tänka på miljön och omgivningen för att miljön och naturen också skall finnas kvar att njutas och upplevas av kommande generationer. Man skall sträva efter att bevara naturen och spara på

naturresurserna så att naturen har en chans att överleva framtidens turism och alla dess fötter, fordon och nedsmutsning (M. Tengling m.fl. 2007).

5 VAD ÄR KULTUR INOM TURISM?

Det är lika svårt att definiera kulturturism som att förklara vad en turist och turism är. Världsturist organisationen UNWTO definierar kulturturism enligt följande: ”Movements of persons essentially for cultural motivations such as study tours, performing arts and cultural tours, travel to festivals and other events, visit to sites and monuments, travel to study nature, folklore or art, and pilgrimages”. Man kan med andra ord säga att kulturturism är när man åker för att uppleva något unikt för destinationen eller något som har haft stor betydelse för destinationen förr i tiden. Man kan också åka för att uppleva något unikt eller komma i kontakt med olika folkslag och interaktera med dem och lära sig något nytt. Med kulturturism hoppas man att turisterna skall lära sig något, uppleva och bli underhållna av kulturattraktionerna, bygden och av kulturarvet (B. McKrcher & H. Du Cros, 2002). Kultur kan vara festivaler av olika slag, mat och dryck, monument, gamla platser av kulturellt värde där man kan se traditioner och hur människan utvecklades inom sin kultur, olika språk, arkeologi osv. Listan kan göras oändlig eftersom kultur anses vara svårdefinierad begrepp och ett brett område inom turismen (P. Verhelä & P. Lackman, 2003). Nedan följer hur man kan dela in kultur inom turism.

5.1 Kulturlandskapsform

Detta är hur landskapet ser ut och hur människan har skapat och inverkat på naturen och hur destinationen fysiskt ser ut. Många försöker att få nutida arkitektur att smälta in med kulturarven som redan finns på destinationen.

5.2 Permanenta attraktioner

Dessa finns varaktigt på destinationen och flyttas eller förstörs inte ifall inget drastiskt händer. Dessa kan vara kyrkor, slott, parker, monument och andra historiska platser eller byggnader som bevarats och upprätthålls i sådan kondition så att turister kan besöka dem.

5.3 Arrangerade attraktioner

Dessa är attraktioner som man ordnar tillfälligt men ofta ordnas de även kontinuitetligt. Dessa attraktioner kan vara matfestiavler, konserter av olika genrer, teater och karnevaler. Även idrott ses som kultur. Många reser till årliga maratonlopp inom landet men även utomlands. Vasaloppet är en skidtävling som har historia långt bak i tiderna som folk reser långa vägar ännu idag för att delta i.

5.4 Folktraditioner

Folktraditioner är när man visar hur folk levde förr, hur deras traditioner var och hur deras matkultur var. Vikingamarknaden i Saltvik, Åland, ordnas årligen och visar hur man levde förr och hur hantverkartraditionerna var då.

5.5 Kunskapsförmedling

Detta kan innehålla temaresor till platser så att turisterna lär sig om kulturen på destinationen. Det kan även innefatta kurser som hålls så att deltagarna skall lära sig om t.ex. dåtida smide, drejning eller konst. Exempel på kunskapsförmedlingar är Vikingamarknaden i Saltvik och Sjödagarna i Mariehamn (P. Verhelä & P. Lackman, 2003).

6 KONSUMENTBETENDE

Konsumentbeteende betyder hur en människa betar sig när han/hon handlar en produkt eller tjänst. Precis som en människa har ett personbeteende bland andra människor har man även ett skilt beteende som konsument. Konsumenter har olika motiv och värderingar för att köpa en produkt eller tjänst. Dessa styr valet hur en konsument betar sig (Evans, Jamal & Foxall, 2012).

6.1 Maslows behovshierarki

I Maslows behovsteori, som även kallas behovshierarki, finns sju behov som en människa och konsument har. Det första och grundläggande behovet är det fysiologiska behovet. Det andra är trygghetsbehovet. Tredje behovet är det sociala behov. Det fjärde är behovet av uppskattning. Det femte är kognitiva behovet. Det sjätte är estetiska behovet och det sjunde och högsta nivån i behovsteorin är behovet av självförverkligande. En konsument fyller de lägsta behoven först och ändrar sitt beteende för att fylla de högre behoven (Evans mfl., 2012).

6.2 Freus motivationsteori

Enligt Freuds motivationsteori styrs individen av sina begär. Det kan vara mera akuta begär eller sådana som fylls efter en tid. Man kan dela in dessa motivationer i tre olika personligheter; detet, jaget och överjaget. Detet styrs av omedvetenhet och ofta av impulser.

Detet vill ha omedelbar tillfredsställelse och styrs enligt Freud av libido, lustens energi eller sexualitet. Detta är drivkraften och uppfattningen är att detet styrs av djuriska instinkter. Detta påverkar både omedvetet och medvetet köpprocessen.

Överjaget representerar hur individen vill vara, dess värderingar och vad som är viktigt. Drivkraften för överjaget är det yttre dvs hur hen vill vara. Kraven som detet har kan komma i kollision med de sociala samvetet över jaget kan ha.

Jaget är mera i linje med den verkliga världen, medlande mellan överjaget och detet. Jaget kontrollerar impulser och har ett undermedvetande som kontrollerar instinkterna (Evans mfl. , 2012).

6.3 Negativt konsumentbeteende

Det är inte alltid kunder beter sig på bästa sätt och följer alla regler. En individ kan uppföra sig felfritt i sitt dagliga liv men kan ha ett olämpligt konsumentbeteende som stör andra kunder, miljön eller annars bara samhället. Som exempel kan en konsument vara oförskämnd eller till och med vara aggressiv mot flygpersonal på en resa till en semesterort. Andra exempel kan vara att konsumenten väljer att inte betala för en vara eller betala mindre än begärt pris. Något nästan alla har varit med om är att någon tränger sig före i kassakön. Detta är också ett olämpligt konsumentbeteende. Även att vandalisera företags utrustningar och egendomar är olämpligt konsumentbeteende. Om man vill ha mera konkreta exempel kan man ta fram snatteri, nerskräpning och langning av alkohol till underåriga. Det vi kanske inte alltid tänker på som ett olämpligt konsumentbeteende är bilkörning. Vi kör bil fastän vi vet att avgaserna inte är bra för vår miljö.

6.3.1 Missbruk av produkter

Produkter kan också framkalla tvångsmässigt beteende hos konsumenter. Konsumenter utvecklar ett beteende att det är svårt att kontrollera sitt behov av produkten i fråga. Ett exempel på detta är rökning, spel och alkohol. Detta leder till att det blir ett missbruk. Missbruket i sin tur leder till ett beroende som i sin tur kan leda till personlig katastrof och i värsta fall till död (Evans m.fl 2012).

7 OLIKA UNDERSÖKNINGSMETODER

För att göra en undersökning behöver man ett ämne att undersöka, ett mål med undersökningen och en lämplig undersökningsmetod. Det finns två olika undersökningsmetoder kvalitativa och kvantitativa metoder, och här presenteras vilka de är, vilken metod jag valt att använda mig av i min undersökning och varför jag valt just den metoden.

7.1 Kvantitativ undersökningsmetod

I en kvantitativ undersökning vill man få många respondenter att delta. Man använder sig av strukturerade observatörer när man gör en kvantitativ undersökning. Ofta använder man sig av frågeformulär där det finns färdiga svaralternativ som man skickar ut via e-post. Nuförtiden är delning av frågeenkäter via sociala medier så som Facebook och Twitter mycket vanligt. Det är en effektiv delningsmetod som resulterar i många svar på en kort tid. Enkäterna är öppna under en viss tid för människor att svara på. Andra vanliga sätt att göra en kvantitativ undersökning på är via telefonintervjuer, gatuintervjuer, brevintervjuer och intervjuer där man går hem till folk eller till kontor. Den som undersöker har en större kontroll av undersökningsinnehållet och kan utforma den efter sin egen frågeställning. Man söker måttlig information om många olika ämnen inom forskningsområdet. Man strävar efter att hitta de gemensamma nämnarna och det genomsnittliga i en kvantitativ undersökning. När man analyserar en kvantitativ undersökning så har statistiska mätningen en stor roll i analysen och man tolkar analysen och förklarar varför. I en kvantitativ undersökning är relationen med den som undersöks och respondenten jag-det. Undersökaren har inte en egentlig och verklig bild av respondenten och har inte nödvändigtvis heller träffat denne tidigare (T. Holme & B. Solvang. 1996).

7.2 Kvalitativ undersökningsmetod

En kvalitativ undersökning går inte ut på att prova ifall teorierna stämmer utan man försöker istället förstå undersökningsproblemet bättre. Man samlar in mycket information om få men väsentliga ämnen inom forskningsområdet. När man gör

observationer är de oftast ostrukturerade och ibland spontana, man har inte färdigt bestämda frågor och inte heller färdiga svarsalternativ. Det finns flera olika sätt att göra en kvalitativ undersökning på. Man kan ha en diskussionsgrupp där en grupp människor samlas och får ett ämne att diskutera. Undersökaren observerar men deltar inte själv ifall det inte behövs något nyckelord för att få igång diskussionen igen. Man kan även ha djupintervjuer med en grupp människor men enskilt med varje individ. Det finns då tre olika tillvägagångssätt i en djupintervju. Man kan ha en klinisk intervju där allt är informellt och mer som en diskussion. Man kan ha en kontrollerad intervju där den som intervjuar leder diskussionen och ställer följdfrågor. Sedan kan man även ha en halvstrukturerad intervju där man har en ämneslista som behöver gås igenom under intervjun men annars är intervjun i sig i fri form och reaktivt informell. Man kan göra en kvalitativ undersökning genom observation. Man kan iaktta en grupp människor i deras dagliga liv och se olikheter mellan individer osv. Ett annat sätt att genomföra en kvalitativ undersökning på är genom en testgrupp. Man ger en produkt eller tjänst gruppen skall prova på och sedan ge kommentarer på. Testgrupp och observation brukar ofta kombineras. När man analyserar en kvalitativ undersökning är det unika och det eventuellt avvikande som är intressant för undersökningen och dess resultat. Man tolkar analysen och beskriver resultatet och har förståelse för det. Eftersom man i en kvalitativ undersökning intervjuar folk personligen blir relationen mellan den som undersöks och respondenten mera personlig. Det blir en jag-du relation mellan dem (T.Holme & B. Solvang. 1996.).

7.3 Val av undersökningsmetod

Jag har valt att använda mig av en kvalitativ undersökningsmetod därför att jag anser att denna metod kommer att ge mera konkreta och personliga svar och åsikter än ett kvantitativt frågeformulär med färdiga svarsalternativ. Jag kommer att ha kontrollerad intervjumetod där frågor och nyckelord finns men annars blir det mest diskussion.

7.3.1 Samling av bakgrundsfakta

För att kunna göra en kvalitativ undersökning behöver man samla bakgrundsfakta och teorier som stöder det ämne man vill undersöka och som man kan ta stöd av i undersökningsskedet. Man behöver dessa teorier för att kunna ha något relevant som botten att arbeta sig upp från. Källorna skall vara tillförlitliga och gärna skall det finnas stödkällor till de källor man använder sig av. När undersökningen är gjord jämför man svaren med teorierna för att se ifall det överrensstämmer eller om det finns avvikelser (T. Holme & B. Solvang, 1996). I den aktuella undersökningen kommer ortsbors åsikter och vetande komma fram så både avvikelser och bekräftelser kommer att framkomma i slutresultatet.

7.3.2 Utveckling av frågeformulär

Man skall inte ställa ledande frågor för då får man bara de svar man vill ha. Frågorna bör vara opartiska och det är den intervjuade som själv styr utvecklingsprocessen av intervjun. Man kan dock ha led-/nyckelord nerskrivade så att man kan ta dem till hjälp ifall den intervjuade inte kommer på något svar eller är osäker på frågan eller svaret (T.Holme & B. Solvang, 1996).

8 RESULTAT OCH SLUTSATSER

De intervjuer jag har gjort har gett många liknande svar från respondenterna men även olikheter har förekommit. Resultaten kommer att behandlas temavis och påvisa ifall det finns skillnader i åsikter mellan kön, åldrar eller ifall man arbetar inom turismbranschen eller inte, eller om alla har liknande åsikter om turismen på Åland. I resultatet tas även i beaktande ifall respondenternas åsikter överrensstämmer med teorin eller om det uppstår skiljaktigheter.

Analysen görs på basen av figur 1 där respondenternas svar framkommer i korthet i matrisformat.

8.1 Grundinformation om respondenterna

Respondenterna blev indelade i kön, ifall de arbetar inom turismbranschen och om de var under eller över 40 år. De skulle även vara fast bosatta på fasta Åland, med andra ord inte skärgårdskommunerna. De skulle även arbeta på Åland, heltid eller deltid. Jag intervjuade 10 ålänningar

8.1.1 Kön

Av de tio respondenterna var könsfördelningen reellt jämn. Fyra av respondenterna var män och resterande sex var kvinnor. Det var lättare att få kvinnor att ställa upp på intervju än män vilket också syns i resultatet.

8.1.2 Ålder

Av alla respondenter var det en jämn fördelning med ena hälften som var under 40 år och andra hälften över 40 år. Unga tenderade att vara villigare att delta i intervjun. Jag fick fråga flera äldre före jag hittade sådana som ville ställa upp på en intervju.

8.1.3 Bransch

Av respondenterna arbetar sex av tio inom turismbranschen. Med andra ord en ganska jämn fördelning där också. Det var lättare att hitta personer som arbetade

inom turismnäringen än sådana som inte gjorde det. Det kan bero på att det är så många på Åland som i någon form är i kontakt med turismbranschen.

	Fråga 1.	Fråga 2.	Fråga 3.	Fråga 4.
Man, under 40 år, inom turism	<ul style="list-style-type: none"> -Positivt för Åland, skapar många arbetsplatser, både turistjobb och stöngjobb. -Inkomster för både Åland och mg. -Åland kan hålla sin standard och service åt både turister och lokalbefolkning. -Service inte så mycket på privatlivet. -Inkomster för företag möjliggör bättre personalförhållanden. 	<ul style="list-style-type: none"> -Mågon överlag bra på Åland, men när stönggruppen ökar under turiststegen, effekter städning. -Mera avgifter och båtutlägg, även de stora företagen tar på uttagen. -Vattenvalvet försämrats, mera alg. -Annothunds allernärast men respektfullt bra. -Mitt liv inverkas inte så mycket mest badvattnet som blivit mycket värre. 	<ul style="list-style-type: none"> -Mera köer i butik och i trafiken, men ställer sina tider efter det. -Vagar låts men har förymt. -Stort utbud av matbutiker, opphållningsställen och passagerarförhöjningar. -Tiggen har ökat, brottligheten ganska hög. Mera brott under sommaren men både lokalbefolkning och turister. -Känner mig trygg att gå på stan. 	<ul style="list-style-type: none"> -Ålandspannkaka, Kastelholms slott, Bonmars och skottfästning, Rockef, Skallings, Åländsk rindromans, kyrkor och vild grann. -Mera reklam och online. Mat och drink erbjuds på de flesta ställen. -Ettas traditioner och bjuder in turister att delta.
Kvinna, under 40 år, inte inom turism	<ul style="list-style-type: none"> -Positivt med turism, ålänningarna vet av det och sätter mycket på det. -Dyr på Åland överlag, priserna höjt på sommaren i butik och båtutlägg. -Möjlighet att ha en matbutik i stora Åland året runt. -Pop-up butiker och pop-up under turiststegen. -Inga parkeringsavgifter och relativt låga intäkter men påverkas inte mg eftersom jag inte besöker de platserna. 	<ul style="list-style-type: none"> -Såra vattenvalvet, varit släppts givarna ut i förtidigt? -Turister skapar ner och förstör eftersom de inte är hemma och köper inte her sig. -Under stora evenemang är medlagssgruppen stor, extra ständare. -Mycket tomtstängning. -Nervosa turister på båtutlägg på passagerarförhöjningarna. -Inverkas inte på mg då jag inte rör mig på samma ställen, bara företagen stör mig. 	<ul style="list-style-type: none"> -Mera köer, kör som skioter. -Man ställer sina tider när man skall efter vägnarna. -Mycket händer på sommaren men just stöng på vintern. -På sommaren måste man boka långt i förväg då turisterna tar all plats. -Tax free = mycket fyllet. -Tiggen har ökat i och med turismen. -Eftersom jag äger på Åland så i Skottbolan. -Annars känner jag inte att brottligheten ökat i och med turismen. -Stället att hjälpa de egna och ett positivt yttre. 	<ul style="list-style-type: none"> -Midsommarstången, sjöfartsmuseet, museer, vinor och musik, kyrkor och berättelser, t.ex. Storsjöskär Majas. -Satsa på att berätta och personifiera dessa som Åland. -Turister får ta del av historien och många väl gilla sig på Åland.
Man, under 40 år, inte inom turism	<ul style="list-style-type: none"> -Åland inverkas mycket av turismen, men jag påverkas inte direkt av det men såklart indirekt. -Kommunerna är små och turismen är en viktig del av deras överlevnad för att klara sig utan sammanläggning. -Inga avgifter men istället tillbringas parkering och parkeringsbussarna niska kontrollanter. 	<ul style="list-style-type: none"> -Mera turister = mera sopor, speciellt under de stora evenemang. -Grävtan som släpps ut av fridbåtar och lyskryssare orsakar stora vattenvalvet och badvattnet. -Viking Lines Grace körs på gas och bussarna på Åland dörs med felkors. -Enkeltid individer, både unga och gamla, involverar sig och tar upp kampen för miljön. -Den byggda miljön kontrolleras hårt av landskapssegeringen och den åländska hembygdsrätten. 	<ul style="list-style-type: none"> -Tiggen ökar under sommaren men man stör ej av det. -Man känner sig säker på Åland. -Drott ökar inte fastän turismen ökar. -Mera köer i butik och i trafiken, firandet i runt Mariehamn. -Vagar låts av turister men de måste också få se en och använda vägnar. -Det finns flera restauranger och kaféer under sommaren. Men det är långa väntetider för att få mat. Förtek å en kaffe på en söndag på vintern i stan när ingenting är öppet! -Turismen rått på sommaren. -Ålänningarna har rabattkort. 	<ul style="list-style-type: none"> -Kreativitet personifierar Åland och Ålänningarna, byalokalt och historia. -Man förtid hur viktig turismen är och man skapar arbetsmiljöer och inkomster, t.ex. självplöckning av bär, hyra ut stugor och små gårdstugor. Byalokalt är starkt och man träffas och gör saker tillsammans i byarna. -Historia bör även det till kulturarvet men jag tror inte turisterna kommer bara för det.
Kvinna, under 40 år, inom turism	<ul style="list-style-type: none"> -Själklart jätte viktigt för Åland och mg. -Mest inkomster på sommaren för Åland och mycket mindre på vintern. -Åland är för mig mörkt, tomt och tomt på vintern. Det händer ingenting, speciellt inte för oss yngre. -Turismen för in arbetkraft men lokalbefolkningen får också jobb. -Åland lever för turismen och då blir servicen bra även för lokalbefolkningen. 	<ul style="list-style-type: none"> -Mera nedsläpning i Mariehamn, speciellt under evenemang. Men det är mera effekter städning också. Märks munder vte på landbygden. -Såra vattenvalvet men tror att turismen bara är en liten del av det. -Fiskodlingar och andra industrier största bovarna. -Påverkar personligen då jag skall bada eller åka ut med båten. -Mycket stog luggs med för att bygga fridbåtar. -De försöker modernisera Mariehamns byggvärden. 	<ul style="list-style-type: none"> -Ålänningarna beredd på turisterna varje år men är lite sena med sina renoveringsprojekt. -Många alternativ till matbutiker. De små lokalbutikerna skulle inte klara sig utan turismen. -Tiggen har ökat pga inflyttade. -Stölder har ökat lite med turismen. -Många alternativ att resa till Finland och Sverige. Lite billigare för oss att resa än för de andra. 	<ul style="list-style-type: none"> -Sjöfart, jakt, natur, skåtgården och historia. -Lång historia som har legat i sjöfart. Självstyrelse är viktigt för ålänningar och vi är stolta över att vara ålänningar. -Vid marknadsföring så vill vi inte verka för moderna. Vi gör oss inte till för turisterna. -Man visar var allt från sedan får turisterna upptäcka själva.
Kvinna, över 40 år, inom turism	<ul style="list-style-type: none"> -Själklart inverkar positivt och den skapar storg. -Lernadstandarden högt på Åland tack vare turismen. -Taxi-freen sätter Åland på kartan och på så vis får man mera turister till Åland. -Bra service på Åland men påverkar inte ekonomiskt av turismen. -Bra utbud av butik och restauranger, kan vara små snöghöjningar som rundes portioner. -Många restauranger har stängt eller har kortare öppnhållningstider på vintern men nu har de bokat med restauranglag på vintern också. -Turismen inverkar bara positivt på mitt liv och för Åland. 	<ul style="list-style-type: none"> -Mera sopor då mera turister kommer. Effekterna städning. -Åland satsar på att få fridbåtar att dumpa släpvrätt i säkra behållare utmed de vattenströmmarna. -Tros inte turismen har en stor del i vattenvalvet förorsaken. -Finns projekt och fonder till förmån för att rädda Östernön. -Enkeltid individer är positiv. Vi bygger efter vår estetik inte för turisterna. 	<ul style="list-style-type: none"> -Inte mycket brottlighet på Åland och kanske finns så inte turisterna får. -Bustider och linjer blir bara sämre. Även skåtgårdarna läggs det på. -Mera kontrollerna men långa väntetider med de stora rederna. -Tiggen har ökat pga inflyttade. -Stölder har ökat lite med turismen. -Många alternativ att resa till Finland och Sverige. Lite billigare för oss att resa än för de andra. -Tvårt lever Åland mycket på Tax-free och folk som super sig fulla. 	<ul style="list-style-type: none"> -Sjöfartsmuseet, Pommen och kanoterna haavarna. -Sjöfartsmuseet och Pommen lockar säkert en del turister men för andra är det nog en bonus om man klar till Åland. -Håller till kulturarv i skick för sin egen skull men turister är själklart välkomna att ta del av det. -Om det inte vore för sommarsålingarna skulle inte midsommarstången sesa varje sommar vasa by.
Kvinna, över 40 år, inte inom turism	<ul style="list-style-type: none"> -Det är bara positivt ekonomiskt för Åland med turismen. -Stor procent av ålänningarna som får sin inkomst från turistbranschen. -Många stänger ner sin verksamhet under lågkonjunktur men många av jobbarna är även studenterna. -Åland blir mera konkurrenskraftigt under sommaren. 	<ul style="list-style-type: none"> -Mera glatt och livat när turisterna kommer. -Vissa turiststater besöker och respekterar inte allernärast som funn på Åland. -Trots inte att turisterna medför några stora problem miljömässigt. 	<ul style="list-style-type: none"> -personligen inverkar det inte över huvud taget. -Brottligheten har ökat men beror inte på turismen. Många ålänningar och den organiserade brottligheten utifrån. -Många krysar över för Tax-free's skull och det gynnar inte Åland om de inte stiger land. -Många små färjor och avgångar tack vare turismen. 	<ul style="list-style-type: none"> -Lugnet och uttagen. Man hittar alltid en lugn vte. -Åland är för mig en god b och uppskattat fenomenet med Åland. Man kan känna sig trygg här. -Man marknadsför sig som lugnt ställe med många solstolar.
Man, över 40 år, inte inom turism	<ul style="list-style-type: none"> -Det inverkar väl som positivt. -Turismen är som ett extra ben att stå på för många, hyra ut sin stuga, camping etc. -De flesta har nog andra jobb också i och med stöngbetoningen. 	<ul style="list-style-type: none"> -Negativt är kryssningsfartygens besökningar. Ingen vill bada i det vattnet. -Annars ställer inte turisterna till så mycket miljömässigt. -Men vem ska betala och ta hand om turisterna sopor? 	<ul style="list-style-type: none"> -Turismen har en väldigt liten del i brottligheten. -Många val av stora företagen tack vare turismen. -Många krysar över för Tax-free's skull och det gynnar inte Åland om de inte stiger land. -Många små färjor och avgångar tack vare turismen. 	<ul style="list-style-type: none"> -Skåtgården och lugnet och so. -Turismen har inte påverkat det. Man får vara ifred fastän det är högkonjunktur.
Kvinna, under 40 år, inom turism	<ul style="list-style-type: none"> -Inverkar positivt och mycket för Åland och för mg. -Det är ganska dyrt att leva på Åland om man jämför med Finland och Sverige. -Man behöver nästan något annat jobb under vintern då det är lågkonjunktur. -Turismen sätter Åland på kartan, det och tax-free. Tyvärr genererar det inget åt Åland. -Annars bara positivt med turismen. 	<ul style="list-style-type: none"> -Mycket mera alg ut i vi får dåligt badvattnet. Turismen en liten del. Fiskodlingar största bovarna. -Niska kontrollanter fridbåtar men inte lika mycket som i grändöarna. -Välbyggnad turister med god miljöetik. -Stor mg på alla färjor som lämnas på stranden på turistattraktionerna på landbygden. -Mera medsläpning i stan men effekterna städning också. 	<ul style="list-style-type: none"> -Mera bilköer, man ställer sina tider efter det. -Bra utbud av färjor tack vare turismen. -Inkörsportar för droger för ålänningar. -Ställe inte alla valmöjligheter av färjor och idabeller om det inte vore för turismen. -Avgörande för lokalbutikerna överlevnad ifall turister kommer eller inte. -Mitt liv påverkas inte socio-kulturellt. 	<ul style="list-style-type: none"> -Ålandspannkaka, naturen och historia. -Mycket historia på Åland och man söker panikalen överallt. Man marknadsför sig som lättningsfritt för turister.
Man, över 40 år, inom turism	<ul style="list-style-type: none"> -Påverkar själklart positivt för Åland. Mera värde till Åland. -Viktig näring men tyvärr ojämn då det är så stöngbetonat. -Mest utmaningar skulle ändå tror jag göra mest skada än nytta. Satsa på kvalité istället på kvantitet tjänster. -Spännande natur, speciellt när man ska konkurrera mot turisterna. 	<ul style="list-style-type: none"> -Vattnet påverkas marginellt av turismen, mera fiskodlingar, godset och andra industrier som smutnar ner. -Mera kontrollanter nu och en stor fiskodling byggs i Eckero för att minska utsläppen i havet. -Också en nyttigt bygg i Mariehamn för att få bort gifter som kommer av hemmarvattning. -Det byggs så att det passar in i miljön men blir pressen för stor av turismen så kan det påverkas negativt. -Byggs just nu en skidtnunnel på Åland, får se hur det går. 	<ul style="list-style-type: none"> -Förvärrat lite brottlighet. Mycket av brotten som görs på företagen hämnas i Ålands statistik då det är närmaste hämn. Så det luger lite. -Ställe inte alla valmöjligheter av färjor och idabeller om det inte vore för turismen. -Avgörande för lokalbutikernas överlevnad ifall turister kommer eller inte. -Mitt liv påverkas inte socio-kulturellt. 	<ul style="list-style-type: none"> -Midsommarstången. -Påverkas inte av turismen. -Tvårt döer traditionen ut lite men tror det kommer igen. -Det har kommit nya turistbaserade kulturbegrepp så som skoddefesten.
Kvinna, över 40 år, inom turism	<ul style="list-style-type: none"> -Inverkar positivt för Åland och mg självklart. -Mycket arbetskraft tas in men åländska turismjobbarna får jobb om de vill. -Fört höjdes priser till lågkonjunktur men måste inte av utifrån. 	<ul style="list-style-type: none"> -Har inte tänkt på det. -Bilskölet som turismen påverkar miljön. -Mera godset och fiskodlingar. -Jag stors inte av turismen, ser fram emot att det kommer liv till en. -Skapar inte ner så mycket bättre. Mera nedsläpning för när åronden sen. 	<ul style="list-style-type: none"> -Mera brottlighet under sommaren men inte turismen som risk för det. -Bussar föresända på sommaren topp till en halvvarme. -Annothunds med färjor tack vare turismen. -Undviker stadskäran under sommaren och påstors sina tider. 	<ul style="list-style-type: none"> -Lugnet, skat, ston, blåsa och blågrändarna. -Man gör inte skåtgården mera lockande bara för turisterna. -Lugnet finns. -Lugnet trots turismen, de söker nog samma sak som en själv.

Figur 1.

8.2 Fråga 1. Ekonomisk inverkan

Alla respondenter ansåg att turismen har en positiv ekonomisk inverkan på Åland och vissa ansåg att det bara var positivt. De som dessutom arbetar inom branschen tyckte att det självklart hade en positiv inverkan på deras privatliv eftersom de får sin inkomst därifrån. Det framkom att turismen skapar många arbetstillfällen, både heltidsjobb och säsongjobb. Det kunde även vara lite negativt eftersom turismsäsongen är så kort på Åland så då behöver många ett annat arbete under lågsäsongen. Det nämns flera gånger också att ålänningarna är driftiga och hyr ut sina stugor, har pop-up butiker och loppisar under högsäsongen som en extra inkomst.

Respondent 4, en kvinna under 40 år sa: ”Åland är för mig mörkt, tomt och sorligt på vintern”. Hon nämnde även att det inte finns lika mycket aktiviteter på vintern, nästan inga alls och speciellt inte för ungdomar. En man, under 40 år ansåg att det är för svårt att få en kaffe i Mariehamn på en söndag mitt i vintern då allt är stängt. Detta stöds av andras åsikter också som nämner att mycket stängs ner till lågsäsongen eller att öppenhållningstiderna förkortas. Men de ansåg även att turismen möjliggjorde för många butiker och företag att kunna hålla öppet året runt.

Det var delade åsikter om det var dyrt att leva på Åland eller inte. Det var främst kvinnor som nämde pris- och smyghöjningar under högsäsongen. Endast en man som nämnde att priserna höjs under sommaren.

Det negativa som kom fram var att sjukvården belastas lite ekonomiskt av turismen. Annars hade alla positiva åsikter.

Respondent 9, man över 40 år som arbetar inom turismen tyckte att turismen är en spännande näring för honom och för Åland eftersom de skall konkurrera mot baltstaterna.

8.2.1 Slutsats 1.

Enligt teorin kan det vara positivt att det skapas många arbetstillfällen och det krävs inte så hög utbildning eller arbetserfarenhet för många av jobben. Det kan även vara negativt då många av arbetstillfällena är säsongbetonade och folk kan bli arbetslösa under lågsäsongen. Respondenterna ansåg att det var mycket positivt ekonomiskt eftersom det inbringar så mycket inkomster till Åland. Det skapar även många arbetstillfällen, också unga har möjlighet till sommarjobb. Tillika ansåg respondenterna att det var lite negativt då många jobb var säsongbetonade så man behöver något annat jobb under lågsäsongen. Vissa av respondenterna berättade att många ålänningar är driftiga och hyr ut stugor, har gårdsbutiker osv under högsommaren som en extra inkomst och har en annat arbete som huvudsysla. I teorin står det att priset kan gå upp på tomter och fritidsbostäder då efterfrågan av köpare utifrån ökas. På Åland stämmer inte det eftersom Landskapsregeringen kontrollerar hårt hur, var och vad man får bygga och den åländska hembygdsrätten begränsar vem som får bygga och äga på Åland. Respondenterna sa att de inte har några service- eller turistskatter, inte heller parkeringsavgifter på Åland. Även inträden är billiga. Detta går emot teorin också eftersom det där står att det är möjligt med dessa extra avgifter för turistdestinationer så de kan upprätthålla standarden och förnya sig.

Mycket överensstämde mellan åsikter och teori. Den åländska hembygdsrätten omöjliggör det för vem som helst att köpa upp land, tomter och hus på Åland och därför pressas inte priserna upp på samma sätt som det kan göra på andra turistorter. Inte heller extra avgifter överensstämde med teorin. Ett par av respondenterna motiverade det med att ålänningarna är själv emot det och de vill marknadsföra sig som en gästvänlig turistort som inte tar en massa extra avgifter för allt.

8.3 Fråga 2. Miljöinverkan

Det framkommer att de flesta anser att det kommer mera sopor och nedskräpning när turisterna kommer men att man är beredd och har effektivare städning, speciellt under stora evenemang. Vattenkvalitén har många tagit upp men de flesta

anser att turismen inte är den stora boven utan att det är andra industrier, gödsel och fiskodlingar som är de stora bovorna i nedsmutsningen av havet. Två respondenter nämnde att lyxkryssare dumpar gråvatten i Östersjön och det påverkar direkt badvattnet. Ålänningarna värnar om sin natur och en stor fiskodlingsanläggning byggs på land i Eckerö för att stoppa utsläppen av odlingarna. Även en tvätthall byggs i Mariehamn så att man skall minska antalet som tvättar sina bilar hemma på gården. Bussarna på Åland körs på fiskrens och Viking Lines nya passagerarfärja Grace körs på gas.

Respondenterna nämnde även den åländska hembygdsrätten och landskapsregeringen som gör att byggandet på Åland kontrolleras mycket bättre och noggrannare. Vem som helst får inte komma till Åland och bygga ett fritidshus.

Saker respondenterna reagerade på är då tobaksfimpar slängs överallt av turister, paniken som uppstår bland turister som ska av från de stora passagerarfärjorna och att vissa nationaliteter av turister inte alls respekterar den åländska allemansrätten.

8.3.1 Slutsats 2.

Enligt teorin kan turismen inverka så att de bestämmande organen på orten tillsätter grupper som hjälper bevara både den byggda miljön och den naturliga omgivningen. Det kommer mycket sopor och kan bli problem med sophantering. Det blir mera nedskräpning och förorening i naturen och vattnet av turister. För att få en hållbar utveckling på en turistort behöver man planera långsiktigt och värna så även kommande generationer kan njuta av naturen och orten. Även enligt teorin om konsumentbeteende framhålls negativ betende som nedskräpning. Som tidigare nämnt så kontrolleras den byggda omgivningen av den åländska hembygdsrätten och av Landskapsregering. Ålänningarna är väldigt miljömedvetna och det framkommer av respondenternas svar att det pågår flera projekt för att rädda och bevara både natur och vatten. En respondent nämnde problematiken med sophantering på Åland. Alla betalar en avgift för sina sopor men vem skall betala för turisternas sopor då? Detta har länge varit ett debattämne

på Åland. Respondenternas åsikter var relativt enhälliga om sopor. De ökar med turismen, speciellt under stora evenemang, men man är förberedd och sätter in extra städresurser för att hålla rent. Det nämndes även att den åländska allemansrätten skiljer sig lite från övriga Norden men att vissa inte respekterar den ändå. Överlag tyckte respondenterna att turisterna sköter sig bra miljömässigt.

Där teori och lokalbefolkningens åsikter går isär är när det gäller nedskräpning och miljöförstöring. Ålänningarna anser att turismen har en liten del i det hela och att andra industrier, gödsel och fiskodlingar har mycket större roll i att vattenkvaliteten försämras och att turisterna sköter sig i allmänhet. Även hembygdsrätten skiljer sig från teorin.

8.4 Fråga 3. Socio-kulturell inverkan

Många behövde få en förklaring vad socio-kulturell inverkan över huvud taget är för något. Efter det kunde respondenterna svara och ge åsikter.

Alla förutom en respondent ansåg att av den brottslighet som finns på Åland så står turismen för en väldigt liten del. De ansåg att lokalbefolkningen, inflyttade och den organiserade brottsligheten står för det mesta av brottsligheten. En respondent nämnde att de brott som begås på kryssningsfärjorna ofta hamnar i Ålands statistik då Mariehamn/Långnäs ofta är närmaste hamn att föra brottslingarna till myndigheterna. Så respondenten menar att statistiken lite ljuger. En respondent, under 40 år, som arbetar inom turism menar att stölderna ökar med turismen och hänvisade till den stöldvåg som förekommit sommaren 2015 inne i Mariehamn i en skönhetsbutik. Även tiggeriet ansåg de flesta att finns och att det har ökat. Det var dock delade åsikter om det var på grund av turismen eller inte. En respondent hade läst en artikel i den lokala tidningen om tiggeri. De hade intervjuat en tiggare som sade att flera väljer att åka till Åland och tigga eftersom det är mera lönsamt än i t.ex. Stockholm. Men de flesta poängterade att det är lungt och fredligt tiggeri, att man inte störs av det. De som nämnde så ansåg att de känner sig trygga på Åland.

Respondenterna åsikter om köer var relativt lika. De ansåg att det blir mera köer under högsäsongen, speciellt när färjorna lägger till. Bussarna från landsbygden kan vara upp mot en halvtimme sena under högsäsongen. I butikerna blir det också mera köer. Men att man vet att det blir så och man ställer sina tider så man handlar eller åker in till staden på udda tider.

Åsikterna om utbud var även de likadana. Alla respondenter ansåg att man tack vare turismen har många olika möjligheter att resa med de stora färjorna. Under sommaren stiger dock priserna men ålänningarna har rabattkort som de får använda på de två största rederierna. En respondent nämnde att turismen till skärgården tyvärr har minskat kraftigt på grund av Landskapsregeringens prissättning på turerna ut till skärgården. Många turister väljer att stanna på fasta Åland då det är för dyrt att ta skärgårdsbåtarna ut till de olika öarna.

De flesta ansåg även att det finns ett stort utbud av matbutiker på Åland och de små lokalbutikerna som överlever gör det tack vare inkomsterna från turismen under högsäsongen. Restauranger och caféer blir flera under sommaren men väntetiden på att få mat kan vara lång.

Många respondenter nämnde Tax-free som förekommer på passagerarfärjorna. Det är både positivt och negativt. Inkomsterna gynnar inte Åland och det är mycket fylleri på högsäsongen. Många förknippar Åland med just Tax-free. Det positiva var att turister kan passa på att komma till Åland för att det inte är så långt och de får samtidigt handla på färjorna.

Två respondenter, båda över 40 år, ansåg klart att de inte personligen påverkas socio-kulturellt av turismen. De andra ansåg att de mer eller mindre nog blev lite påverkade.

8.4.1 Slutsats 3.

Enligt teorin är socio-kulturell inverkan mycket mera svårsmått och definierbart än de andra två inverkningarna. Och socio-kulturell inverkan var ett svårt begrepp för respondenterna och fick förklaras åt varje individ. Brottslighet, tiggeri, ficktjuvar och trafficking ökar i större städer och där det är mycket turister enligt teorin. De

intervjuade ansåg att det har kommit mera tiggeri till Åland men det var delade åsikter om det har med turismen att göra eller inflyttningar. Brottsligheten tyckte de däremot inte ökade och det var inte turismens fel. Många sa att Åland har väldigt lite brottslighet och att man kan känna sig trygg där. I teorin förklaras det även att med de ökade turistströmmarna kommer även mera köer både i trafik och i butiker. Respondenterna ansåg samma sak men tillade att de är vana med det och ställer om sina tider eller undviker vissa platser. Respondenternas åsikter om utbud av matbutiker och lokalbutikers överlevnad överrensstämmer med teorin där det sägs att levnadsstandarden höjs för individer som kan hålla sina butiker öppna året runt istället för att stänga ner under lågsäsong.

Respondenternas åsikter överrensstämde i lång utsträckning med teorin. Men när det kom till ökad brottslighet och tiggeri gick åsikter och teori isär.

8.5 Fråga 4. Vad är genuin åländsk kultur?

Om man såg på åldersgaffeln så tenderade den yngre delen av respondenterna att anse materiella saker och byggnader var åländsk kultur, t.ex. Ålandspannkakan, Bomarsunds slottsfastning, Kastelholms slott, Stallhagen, kyrkor och historia och midsommarstänger. Den äldre delen av respondenterna svarade natur, lugn och immateriella saker som kultur. En respondent ansåg att kreativitet, historia och byakultur personifierade ålänningarna och att det ännu idag finns en stark byakultur som håller traditioner vid liv.

Många av respondenterna ansåg att Åland och ålänningarna inte ändrar sina traditioner och kultur bara för turisterna. Man behåller det för sin egen skull men turisterna är givetvis välkomna att ta del av den. Man marknadsför sig som en lugn plats för avkoppling som är lättillgänglig med alla olika färjalternativ för att ta sig till Åland. En av respondenterna, en kvinna över 40 år som inte jobbar inom turismen sa att för henne är Åland en grön ö. Många av ålänningarna har stugor på Åland men anser ändå att man får lugn och ro och får vara i fred fast turisterna är där under högsäsongen.

8.5.1 Slutsats 4.

I teorin framkommer det att det är svårt att definiera kultur. Det kan vara kulturlandskapsform, permanenta attraktioner, arrangerade attraktioner, folktraditioner och kunskapsförmedling. Respondenterna åsikter inkluderade de tre första indelningarna, mest permanenta attraktioner så som slott, kyrkor och fästning. En respondent nämnde även att det har kommit nya kulturevenemang för turister. Han gav som exempel skördefesten som går av stapeln i slutet av september varje år. Den skulle inte existera om det inte vore för alla turister som kommer menar han. Det som urskiljer sig är en åsikt att kreativitet och byakultur personifierar Åland. Men med det menar han att det håller igång traditionerna och kulturen som alltid funnits.

Här går teorin och respondenternas åsikter hand i hand. De har samma åsikter och det finns inte många avvikelser. Det som avvek var att respondenterna sa att de inte gör sig till för turisterna, att man vårdar och värnar om sin kultur för sin egen skull. Turisterna är naturligtvis välkomna att ta del av den. En kvinna nämner att klart finns det ju undantag där man gör allt för turisterna skull. I teorin står det att många upprätthåller kulturen för att turister skall kunna besöka och uppleva det.

9 SLUTDISKUSSION

Syftet med lärdomprovet var att ta reda på lokalbefolkningen på fasta Ålands åsikter om turismen på Åland. Om turismen inverkar på Åland som destination och även deras privatliv. Om turismen inverkar, var målet också att ta reda på hur den inverkar. Syftet var också att ta reda på ifall det fanns skillnader i åsikter bland åldersgrupperna, könen och de som arbetar inom turismbranschen och arbetar inom någon annan bransch.

I lärdomsprovets teoretiska del behandlas information kring turismdestinationen Åland, vad turism är, turismens inverkan på en destination, vad kultur är inom turism och konsumentbeteende. Teoridelen börjar med ett brett område och går sedan mera in i detalj så att man skall förstå helheten bättre. Det har ibland varit en utmaning att veta vilka teorier som har varit överflödiga för att inte göra ämnet för brett.

Den empiriska undersökningen genomfördes med kvalitativa kontrollerade djupintervjuer och 10 personer intervjuades. Resultaten tyder på att respondenterna förhåller sig mycket positivt till turism på Åland. De ansåg att turismen är en stor möjlighet för Åland, många tar vara på den möjligheten och turismen försörjer då även många invånare på ett eller annat sätt. Undersökningen omfattar bara bosatta på fasta Åland och baserat på tio intervjuer så är undersökningen lite begränsad. Man kan inte dra slutsatsen att alla ålänningar bara förhåller sig positivt till turismen men undersökningen har påvisat att alla respondenter ser flera positiva saker med turismens inverkan än negativa.

9.1 Reliabilitet och validitet

Med reliabilitet avses tillförlitligheten i undersökningen, datainsamlingen och analysen. Det skall inte förekomma slumpmässiga variationer. Man skall kunna göra samma undersökning igen och även då få samma resultat. Validitet i undersökningen syftar på att man mäter det man har avsett att mäta. Man skall alltså hålla fokus på problemet. (M. Höst, B. Regnell & P. Runeson, 2006,41-42)

I denna undersökning är det svårt att greppa reliabiliteten eftersom den syftar till att mäta svar och passar bättre i kvantitativa undersökningar. I kvalitativa undersökningar strävar man efter att förstå. Det som gjorde reliabiliteten god var att jag intervjuade alla ansikte mot ansikte och kunde se deras ansiktsuttryck och kunde förklara ifall de inte förstod temat eller frågan. Eftersom turismen ändras kan jag inte garantera att resultatet skulle bli precis likadant ifall man gjorde undersökningen igen. Ifall man skulle ha samma ämne och liknande frågor skulle dock svaren bli liknande. Jag tror också att det skulle bli liknande svar ifall man gjorde det inom en kort tidsperiod efter denna undersökning som nu är gjord.

Jag anser att validiteten i undersökningen är god. Målet var att se vad Ålands lokalbefolkning ansåg om turismens inverkan på Åland och deras liv. Dessa åsikter kom fram bra i de intervjuer som gjordes. Det som drar ner validiteten är att ämnet som undersökts är något för brett.

9.2 Egna reflektioner

När jag började med lärdomsprovet var det svårt att greppa vad allt som behövde vara med i teoridelen för att det skulle kunna stödja undersökningen. Turism är ett väldigt brett ämne och man behövde begränsa det rejält för att man skulle hålla sig till relevanta ämnen.

Jag har själv bott och arbetat inom turismen flera säsonger på Åland, mest under högsäsongen. Men jag har även bott och arbetat under lågsäsong. Även om jag har etablerat mig bra som sommarälänning så kom det fram nya saker i intervjuerna som jag inte känt till från förut.

En annan utmaning har varit att hitta personer som är villiga att ställa upp på intervju. Alla de intervjuade ville inte att jag skulle banda intervjun och jag fick skriva väldigt ingående under intervjuernas gång. Direkt efter intervjuerna blev de renskrivna så inget skulle glömmas.

Intervjuerna gav mig mycket material som skulle behandlas och det var bra att alla intervjuer gjordes ansikte mot ansikte för då såg man ansiktsuttryck och

kunde lättare förstå t.ex. eventuella frustrationer. Materialet analyserades temavis för att göra det mera överskådligt och så att man inte tappade den röda tråden.

9.3 Förslag till vidare undersökning

Turismen utvecklas hela tiden och turister, destinationer och lokalbefolkningar ändras även de. Därför kan denna undersökning bli utdaterad efter några år då inställningar ändras.

Vill man göra en liknande undersökning skulle man kunna undersöka vad skärgårdsbefolkningen anser om turismens inverknings. Det skulle kunna vara intressant att även undersöka likheter och olikheter mellan lokalbefolkningen på fasta Åland och i Ålands skärgårdskommuner.

KÄLLOR

Böcker

Franklin, A. 2003. Tourism, An introduction. S. 27. London.SAGE Publications.

Blom, T. & Nilsson, M. 2005. Turismens historia & utveckling. 1:1. Kap.1. Malmö. Lieber.

Evans, M., Jamal, A. & Foxall, G. 2012. Konsumentbeteende.1:2.Malmö.Lieber.

Godfrey, K. & Clarke, J. 2000. The Tourism Development Handbook: A practical approach to planning and marketing. Kap. 2. First edition. Thomson.

McKercher, B. & du Cros, H. 2002. Cultural tourism. The partnership between tourism and cultural heritage management. Kap.1. Binghamton. The Haworth Hospitality Press.

Goeldner, C. & Ritchie, J.R. B. 2011. Tourism: Principles, practices, philosophies. Twelfth edition.New Jersey.Wiley.

Holme, I & Solvang, B. 1996. Forskningsmetodik, om kvalitativa och kvantitativa metoder. Andra uppl. Lund. Studentlitteratur.

Verhelä, P. & Lackman; P. 2003. Matkailun ohjelmapalvelut. Första uppl. Kap.12. WS Bookwell Oy. Borgå.

Tengling, M., Friberg, A-B., Lindmark, M. & Tjörnhammar, E. 2007. Turism Bas Faktabok. 3 uppl. Kap 4. Liber AB. Malmö.

Höst, M., Regnell, B. & Runeson, P. 2006. Att genomföra examensarbete. 1:2. Malmö. Studentlitteratur AB.

Elektroniska publikationer

www.visitaland.com

Lindström, C. 2014. Inkvarteringsstatistik för hotell, November 2014. Mariehamn, Åland. Hänvisat 5.1.2015. http://www.asub.ax/files/hotnov14_0.pdf

Magasinet för åländskt näringsliv och åländs turism. Nr. 2.2011. http://www.naringsliv.ax/files/magasinet_nr_2.pdf Läst 5.1.2015

GRUND FÖR INTERVJUER

Ålder: Jag har valt att dela upp det i unga, 17-40 år och äldre, 40 år och uppåt. När man ännu är under 40 år har man småbarn och kan ha andra åsikter än med de som har tonåringar och vuxna barn.

Kön: Kvinnor och Män

Jobbar inom turismbranchen: Ja och Nej. De som jobbar inom turismbranchen kan ha andra åsikter och insikter om inverkningar än vad de som inte jobbar inom branchen har. Turismen kan ha olika inverkan i respektive gruppers privatliv.

Respondenterna skall arbeta eller studera heltid eller deltid på Åland (ej arbete till sjöss). Är man en säsongarbetare som kommer från fasta Finland för att arbeta sommarmånaderna har man inte samma insikt i det åländska samhället och hur det utvecklas och det kan lätt blandas med fasta Finland

Fast bosatt och skriven på fasta Åland (ej skärgårdskommunerna). Eftersom jag behöver begränsa min undersökning tar jag inte med skärgårdskommunerna eftersom området blir för stor.

10-12 respondenter: Detta är det antal respondenter som jag kommer ha så att jag får tillräckligt många svar i de olika kategorierna av respondenter för att kunna jämföra dem sinsemellan.

INTERVJUFRÅGOR

- Hur anser du att Åland som destination och ditt personliga liv påverkas ekonomiskt av turismen?
Nyckelord: Positivt, negativt, inkomster, utgifter, arbetstillfällen, service, turismindustrin, avgifter, priser

- Hur anser du att Åland som destination och ditt personliga liv påverkas miljömässigt av turismen?
Nyckelord: Positivt, negativt, omgivning, nedskräpning, förorening, landskap, djurliv, vattenkvalitet, bevara miljö

- Hur anser du att Åland som destination och ditt personliga liv påverkas socio-kulturellt av turismen?
Nyckelord: Positivt, negativt, köer, arbetstillfällen, utbud, trafik, infrastruktur, brottslighet, tiggeri

- Vad anser du är genuin åländsk kultur och hur har turismen påverkat den?
Nyckelord: Positivt, negativt, mat, dryck, traditioner, historia, evenemang, idrott, tro, skrock, kulturella byggnader

Övriga kommentarer, synpunkter och reflektioner om ämnet.

